

ЗОРНИЦА.

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 5.

ЦАРИГРАДЪ, ОКТОМВРІЙ 1869.

БРОЙ 10.

СЕРИОЗНОСТЪ.

Въ единъ пріятелскій разговоръ, за който имахмы честь прѣди малко врѣме, съ едѣго отъ най дѣятелны-тъ както и най спосѣбны-тъ млади учители въ Българіѣ, той ни направи това забѣлзваніе; „Господине, днесъ въ Българіѣ, най голѣмый-тъ недостатѣкъ на наши-тъ младежи е това че *серіозность* нѣматъ въ дѣла-та си; не постоѣпватъ съ изискваннѣ-тъ *серіозность*. „

Тойзи пріятель незнаемъ да ли е далъ въ умъ-тъ си всичко-то значеніе на тѣзи думѣ *серіозность*, съ което ный ѣ употребявамы, но какъ и да е, това негово забѣлзваніе направи въ насъ едно впечатлѣніе и накара ны да помислимъ по вече върхъ тойзи прѣдметъ.

Какво ще каже дума-та *серіозенъ*? *Серіозенъ* человекъ е той който дава на всякой прѣдметъ потребно-то уваженіе; който гледа всяко нѣщо както си е и оцѣнява важность-тъ на всякъ еднѣ постоѣпкѣ и на всякъ еднѣ думѣ. Защото той мысли за слѣдствія-та на тѣзи постоѣпки и всякога пита, „каква ще бѣде сетнина-та? „ Той нѣма работѣ съ мечтанія и фантазіи, но гледа на *фактоветъ*, на истинны-тъ събитія и на вѣчны-тъ начала на истинѣ-тъ. Слѣдователно, идея-та на *серіозность-тъ* е противоположна на *легкомысліе-то*, на *глумленіе-то* и на *равнодушіе-то*. Ако видимъ едного человека който въ животь-тъ си показва само *Епикурейско-то* правило, „Да ядемъ и да пиемъ и да ся веселимъ, защото утрѣ ще умремъ, „ не можемъ да го наречемъ *серіозенъ*. Ако го видимъ въ

кафене-то че проминува врѣме-то си въ *глумленіе*, въ *играніе* на карты или въ *празднословіе* не можемъ да го наричамы *серіозенъ*. Какво быхмы казали за едного който при *тържественно-то* отѣваніе на *мъртвеца* когато други-тъ сѣж *наскърбены* и *нажалены* и когато всички трѣба да *мыслятъ* за *смърть-тъ* и *страшный-тъ* *сѣдѣ* Божій, да *чуемъ* него че *велегласно* ся *смѣе*? Какво быхмы рекли за тогъ, който като *сѣди* въ *казино-то* и *нѣ*кой *дойде* *тичашкомъ* та *му* *обади* че *кѣща-та* *му* *ся* *запалила*, или че *жена* *му* *умира*, а *той* *да* *каже* „*чакай* *да* *свършѣ* *тѣзѣ* *игрѣ*, *и* *ще* *дойдѣ*?, „

Сѣщо-то *равнодушіе* къмъто *важны* прѣдметы *ся* *показва* *отъ* *не* *серіозный-тъ* *человекъ*. *Говори* *му* *нѣ*що *за* *просвѣщеніе-то*, *за* *необходимѣ-тъ* *нуждѣ* *за* *ученіето*, *за* *училища*, *читалища* *и* *пр.* *той* *нѣ*ма *врѣме* *да* *тя* *слуша*; *или* *ще* *слѣдува* *игры-тъ* *си* *и* *празднословіе-то* *си*, *или* *съ* *едно* *искуство* *ще* *ся* *помѣчи* *да* *обърни* *на* *присмѣхъ* *всичко* *що* *му* *казвашъ*. *Той* *пыта*, „*Амла* *какво* *е* *направилъ* *за* *мене* *народъ-тъ*, *че* *да* *работѣ* *и* *азъ* *за* *него*? „*Защо* *да* *давамъ* *азъ* *паричкы-тъ* *си* *за* *людскы-тъ* *дѣца* *да* *ся* *учатъ*? *Харчилъ* *ли* *е* *нѣ*кой *за* *мене*, *че* *искате* *сега* *отъ* *мене*? „ *Такъвъ* *единъ* *не* *е* *серіозенъ*, *защото* *не* *гледа* *на* *фактоветъ*. *Той* *не* *вижда* *и* *не* *разбира* *че* *тѣзи* *дѣца* *ще* *пораснѣтъ* *и* *ще* *станѣтъ* *мѣжіе*, *или* *добри* *или* *лоши*. *Ако* *станѣтъ* *добри*, *учени*, *просвѣщены* *граждани*, *то* *ще* *бѣдѣтъ* *дѣятели* *и* *спомагателни* *членове* *на* *общество-то*, *но* *ако* *станѣтъ* *лоши*, *развратени*, *то* *ще* *бѣдѣтъ* *товаръ*,

и той самъ ще бѣде принуденъ да ги поддържи. Той не види че трѣба или да харчи пари за тѣзи дѣца въ училищата или послѣ да харчи пари да ги държи за прѣни въ тѣмницитѣ, и за това по икономическо е да бѣдѣтъ учени. Той не гледа работѣ-тѣ както си е.

Но не само тѣзи не сѣ серіозни които така криво разсѣждатъ, но колко учители има които наистиннѣ оцѣняватъ важность-тѣ и тежкѣ-тѣ отговорность на призваніе-то си? Колко сѣ които сѣ достойнѣ серіозность мислятъ за длѣжноститѣ си? Какъ колко млади има които прахосватъ и пари-тѣ си и врѣме-то си въ таквизъ заниманія или игры които вмѣсто ползѣ само поврѣдѣ докарватъ; поврѣдѣ и на тѣло-то и на душѣ-тѣ? Колко сѣ които оцѣняватъ врѣме-то и гледатъ така да спастратъ часове-тѣ и минути-тѣ, щото нито една минута да си не загуби? Защо намѣрваме кавенета-та пълни съ млади? Тѣзи млади искарали ли сѣ учение-то си та нѣматъ вече нуждѣ да ся учатъ? Ако сѣ търговци, защо не гледатъ търговикѣ-тѣ си? Ако търговия-та е слаба, то защо не зематъ нѣкоѣ полезнѣ книгѣ за четение; и ако сѣ чели всичко що има на Български издадено, защо не залѣгатъ да научатъ другъ нѣкой языкъ, Английски, Френски или Нѣмски, та чрѣзъ тѣхъ сами да ся ползуютъ и да могатъ и други да ползуютъ? Серіозни ли сѣ тѣзи които така губятъ златно-то си врѣме? Нѣма градъ въ Българіѣ дѣто ся не намѣрватъ таквизи примѣры. Има отъ читатели-тѣ ни таквизи млади, които ако бѣхъ малко по-серіозни, съ това врѣме което на празно отива могли бы на всякъ двѣ години да спечелятъ по единъ новъ языкъ или да придобыватъ нѣкоѣ полезнѣ наукѣ. По Европѣ а особенно въ Америкѣ нѣкои си отъ пай отличнѣ-тѣ учени не сѣ въспигани въ училища, но сѣ самоуци, сами ся сѣ учили. Българитѣ по-долни ли сѣ въ природнѣ-тѣ способности? Не. Само иска серіозно да мислятъ и серіозно да постѣпватъ. Има много сиромаси които сѣ испили и испушили (сѣ ракиѣ, вино и тютювъ) колкото стига да купи нѣкой едикъ хубавѣ кашѣ, и каквѣ ползѣ иматъ. Не трѣбаше ли и на тѣхъ серіозность?

Колкото и да е тѣлесна-та и умствен-

на поврѣда, която произлѣзва отъ едно лишение отъ серіозность, то пакъ душевна-та поврѣда е безмѣрно повече; защото какво ще ползува человекъ ако придобые цѣль свѣтъ а отщети душѣ-тѣ си. Распространила ся е между млади-тѣ една идея за врѣж-тѣ и за религиознѣ-тѣ прѣдмети, която показва че не разсѣждатъ серіозно. Гледатъ врѣж-тѣ само като нѣкоѣ политическѣ системѣ, нѣкоѣ народнѣ свързекѣ, или срѣдство за отличаваніе отъ другоплеменни народы, но не гледатъ че цѣль-та на Християнскѣ-тѣ врѣж е душеспасение-то. Не оцѣняватъ вѣтрѣшно душевно дѣйствиe на врѣж-тѣ Христовѣ върхъ сърдцето на человекъ за да ге приготви за богоугоденъ животъ на тойзи свѣтъ и за блаженъ и вѣченъ животъ въ бѣдѣщій-тѣ свѣтъ.

НЕЛЪНИВЫЙ-ТЪ ИНДИЯНЕЦЪ.

Единъ пѣтникъ, който пѣтуваше въ Западнѣ Америкѣ прѣзъ нѣкои мѣста за сѣлены отъ Индіанци, така описва едного съ когото той ималъ единъ любопытенъ разговоръ.

“Сѣднѣхъ на единъ пѣнь при едного Индіанца който бѣ сѣднѣлъ тамъ да си отдѣхне малко отъ копаніе-то на нивѣ-тѣ си, и му рѣкохъ че ми бѣше драго да видѣмъ че той не бѣ лѣнивъ като други-тѣ но работеше прилѣжно. Отговорѣ-тѣ му ми направи еднѣ впечатление което нѣма да забравѣмъ никогн.

Господине, “рѣкълъ той „ рыбы-тѣ въ водѣ-тѣ и птици-тѣ въ въздухъ-тѣ мя научихъ да работѣ. Отъ тѣхнѣ-тѣ примѣръ видѣхъ че трѣба трудъ и прилѣжаніе. Като бѣхъ младъ и азъ сѣдѣхъ празденъ и прѣминувахъ врѣме-то си безъ работѣ както виждашь сега да правятъ тѣзи други Индіанци които казватъ че на бѣлы-тѣ (Европѣйци-тѣ) и на черни-тѣ (Африканци-тѣ) подобавало да работятъ, но червены-тѣ (Индіанци-тѣ) сѣ отредени отъ Създателя за друго нѣщо: За тѣхъ по прилича да ловятъ серны, мечкы, кастори и други животни. Но единъ день, господине, ся случи че като бѣхъ на ловъ сѣднѣхъ край рѣкѣ-тѣ малко да отпочинѣмъ и като поглѣднѣхъ въ водѣ-тѣ видѣхъ съ удивленіе и съ голѣмо любопытство малкѣ-тѣ каменорыбы (каѣ балѣкѣ) какъ съби-

раха кампчета и правяха гнѣзда за да турятъ въ тѣхъ яйца-та си за опазваніе, а пакъ всичкій тойзи трудъ вършехъ съ тѣла-та си и съ устага си безъ рѣцѣ.

Запалихъ чибучкѣ-тѣ си и пушахъ и глѣдахъ съ удивленіе и подирѣ малко една птичка близу при мене мя повыка съ пѣсень-тѣ си да поглѣдиж на тамъ. Като са мѣчихъ да съглѣдамъ дѣ е малка-та пѣвачка, ето другарѣ-тѣ ѝ прѣхвъркнѣ край мене и влѣзнѣ въ хврасіе-то и носеше въ уста трѣвѣ и двѣ-тѣ ся занимавахъ да градижтъ гнѣздо-то си и при работѣ-тѣ си още и сладко пѣяхъ.

Забравихъ ловѣ-тѣ си въ съглѣдваніе-то на тѣзи прѣдмети. Видѣхъ рыбы-тѣ въ водѣ-тѣ и птици-тѣ въ въздухъ-тѣ, всички да работятъ прилѣжно и доброволно и то безъ да иматъ рѣцѣ. Мисляхъ какво ще бѣде това? Послѣ глѣдахъ на себе си и видѣхъ двѣ дълги мышци снабдени съ рѣцѣ и съ прѣсти и съ съ стави които ся отваряхъ и ся затваряхъ по волѣ-тѣ ми. Съ тѣзи рѣцѣ хващахъ каквото искахъ, държахъ го или го пущахъ, или го носяхъ както искахъ. И като стѣпихъ видѣхъ че имахъ еднажъ якъ снагъ подпрѣнѣ отъ два крака съ които да ся вскачамъ до върхъ-тѣ на най высокѣ-тѣ планинѣ и по воля-тѣ си да слѣзвамъ въ най-дълбоки-тѣ долове.

Рѣкохъ въ себе си, “За вѣрваніе ли е че азъ, който съмъ толкозъ чудесно създаденъ, създаденъ съмъ да живѣижъ въ лѣнливостъ, когато птички-тѣ само съ клювовете-тѣ си безъ рѣцѣ работятъ доброволно безъ да има кой да имъ каже какво да правятъ? Мой-тѣ Създателъ за какво ми е далъ тѣзи рѣцѣ и тѣзи по-зѣ? Не бива тѣй. Ще хванѣ и азъ да работѣжъ.”

И така направихъ. На часѣ-тѣ отидохъ, та избрахъ едно сгодно мѣсто, направихъ си една колибѣ, оградихъ еднажъ нивѣ, посѣхъ кукурусъ (мисирѣ) и захванѣхъ да хранѣ говѣда. Отъ тогава съмъ ималъ добрѣ охотъ и здравъ сѣнъ. Други-тѣ като прѣмиватъ дни-тѣ си въ лѣнностъ и нощи-тѣ си съ игры, а пакъ сѣж гладни, азъ си имамъ всичко доволно. Имамъ коніе, крави, кокошки, Задоволенъ съмъ. Видите сега, приятелю, че ры-

бы-тѣ и птицы-тѣ мя събудихъ кѣмъ здравето разсѣжденіе и мя научихъ да работѣжъ.”

ЧЕРНА-ТА ЗМІЯ.

Тази змія ся намѣрва въ Новѣ Оландіа, и выка ся Черна, не че е съвсѣмъ черна, но само защото гърбѣ-тѣ ѝ е черенъ и лѣскавъ а коремѣ-тѣ ѝ е червенъ.

Дължина-та на тѣзъ змія е отъ два до три лакта, и храна-та ѝ сѣстои отъ жабы, водни мышкы, насѣкоми и понѣкога и отъ малкы-тѣ птицы; отъ туй, за да ги намѣрва, живѣе по блатови-тѣ мѣста при рѣкы-тѣ. Тази змія е ядовита; а ухапваніе-то ѝ има любопытны слѣдствія; защото слѣдъ малко минути като ухапѣтя человекъ, начнува ухапанный-тѣ да усѣща всичкото си тѣло натегнѣло като отъ много трудъ, и тутаки го обладава сладкѣ сѣнъ; но то е смъртѣ-та подъ покрывало-то на сѣнъ-тѣ. Ако ся случи ухапанный-тѣ человекъ самъ, понеже не може да помогне самъ на себе си, обладава ся отъ дремкѣ, и като заспи не ся събужда вече.

Казахмы ако ся случи самъ; но и дружина да има мѣчно ся избавя; защото трѣбва другари-тѣ му да отсѣкѣтъ тутаки всичко-то мѣсо що е около ранѣ-тѣ; трѣбва да изгорятъ ухапано-то мѣсто съ насвѣтлано желѣзо; трѣбва да вържатъ яко горниѣ-тѣ странѣ на ранѣ-тѣ, за да са спрѣ обыкаленіе-то на ядовитѣ-тѣ кръвь; трѣбува да му дадѣтъ очистителны лѣкове, и да го не оставятъ да спи, но да го каратъ да ходи, слѣдъ като му направятъ горѣрѣченны-тѣ лѣкуванія.

Да въздаваме благодареніе Богу че нѣмамы ний таквызъ ядовиты зміи; но да ся не радваме, защото зміи ся намѣрватъ на всяко мѣсто, за туй ако и да сме прѣдопазени отъ раны-гѣ на онѣзъ Чернѣ зміѣ заради голѣмо-то разстояніе на мѣста-та дѣто живѣе, да не мыслимъ че сме безопасни отъ ухапванія-та и на други зміи много по ядовиты.

Има при насъ една Черна змія, змія Древня, на коійто хапанія-та сѣ много по страшны отъ онѣзъ на Чернѣ зміѣ въ Австраліѣ. Тази змія не хапи тѣло-то, но душѣ-тѣ; тя не прихожда при насъ като врагъ, но като пріятель. Наумѣте си притворный-тѣ начинъ, съ кой-

то пристъпи при родители-тъ ни (Быт. гл. 3): виждте многото привлѣкательства, които ни показва додѣ излѣе смъртоносний-тъ си ядъ въ наши-тъ души.

Казахмы че ухапаний-тъ челоуѣкъ отъ Чернѣ-тъ змиѣ Австралийскѣ има другари, които да му прѣдстоятъ тутакси и съ усердіе, за туй има надѣжда да ся отрве отъ смъртъ; но ядовита-та оназъ змиѣ ако ухѣпе и дружинятъ, ако паднѣтъ всички болни, каква надѣжда за отърваніе бы могли да имѣтъ тогазъ? извѣстно че пищо друго освѣнь смъртъ неизбѣжна бы ги чакала. Мыслите ли че ни чака и насъ смъртъ неизбѣжна отъ ухапваніе-то на страшиѣ-тъ дрѣвнѣ змиѣ? Ей, и смъртъ много по лоша, ако не ни пожалаше Богъ. Смъртъ душевна, ако не бѣше повѣсенъ на кръстъ възлюбленный-тъ Сынъ Божій, и не бѣше ни далъ скѣпѣннѣ-тъ си кръвъ, която може да ни исцѣри; само тя може да омые грѣхове-тъ ни.

Както ухапанный-тъ отъ Чернѣ-тъ Австралийскѣ змиѣ, прѣди да бѣде обладанъ отъ уморяваніе и дремкѣ, трѣба да тича за да намѣри нѣкого искусенъ пріятеля, който да го избави; и както Еврей-тъ каго пламенны-тъ змиѣ въ пустынѣ Гыхнехъ, тичахъ бѣрже да поглѣднѣтъ къмъ мѣднѣ-тъ змиѣ, коѣто Мойсей издигнѣ за да не умрѣтъ, така и ный, прѣди да бѣдемъ обладани отъ дреманіе и мракъ, да тичамы при нашій-тъ онзи пріятель, окаченный-тъ на дърво, и да пригледнемъ къмъ Него за да ны избави. Да пригледнемъ къмъ Него не съ тѣлесны-тъ очи, защото нѣма да го видимъ... но съ душевны-тъ очи и нека смы извѣстени че както исцѣлы всички-тъ прибѣгнахъ къмъ Него така ще исцѣли и насъ отъ смъртоносний-тъ ядъ, който страшна-та дрвнѣ змиѣ излива въ души-тъ ни. Ето защо потрѣба вѣрваніе въ тѣзи кръвъ: който не вѣрва че тя можи да го исцѣли, какъ може да тича при неѣ? за тѣзи причинѣ много челоуѣци не само себе си погубватъ, но и на други-тъ зло струватъ, като сѣ станали орѣдія на дрвнѣ-тъ змиѣ. Не вижда ли ви се че таквы сѣ неблагоприятны къмъ оногосъ, на когото съ раны-тъ ный ся исцѣляващы? Сега любезны малкы читатели, ный които ся гнусимъ отъ умразното име на неблагоприятный-тъ, нека помыслимъ кол-

ко смы длѣжни да благодаримъ на Спаситель-тъ, и нека покажемъ това наше признателство съ любовь едни къмъ други както ни заповѣдва Той.

ПРИЗНАТЕЛНА-ТА МАЙМУНА.

Двама господа живѣли на едно приморіе въ Африкѣ, и еднѣжъ излѣзли та отишли въ еднѣ дѣбравѣ на ловъ, а като ся скытали тукъ-тамъ чули выеніе, и движимы отъ любопытство отишли къмъ странѣ-тъ отъ дѣто излизалъ выкъ-тъ, за да ся научятъ за тѣзи причинѣ, и ето маймуна, сѣднѣла при едно дърво, коѣто имала дѣсно-то си бедро строшено, и плакала. Единѣ-тъ отъ ловцы-тъ рекълъ да ѣхъ убійкътъ за да ѣхъ отърватъ отъ болѣжь-тъ, но другый-тъ който былъ лѣкаръ, не съизволилъ да ѣхъ убійкътъ: и като отишелъ при животно-то и прѣгледалъ ранѣ-тъ, вързалъ ѣхъ съ крѣжъ-тъ си. Това нѣщо възблагодарило много маймуна-тъ, коѣто съ много и разны движенія мѣчила ся да изрази признателство то си къмъ благодѣтеля си. Ловцы-тъ оставили маймуна-тъ и си трѣгнали, а като ся скытали много врѣме по горѣ-тъ, и отъ трудъ-тъ и пекъ-тъ прѣхванѣти отъ прѣвсходнѣ жаждѣ върнали ся заурѣли и май полумъртви къмъ странѣ-тъ дѣто оставили маймуна-тъ. А тя щомъ видѣла благодѣтеля си, тутакси разумѣла отъ поблѣдненіе-то на лица-та имъ че ся намѣрватъ въ голѣмо прѣмеждіе, оставила ги и отишла влачуци ся, и слѣлъ малко ся върнала и носила въ рѣцѣ-тъ си цвѣтіе чашесто (подобно на чашѣ) коѣто дала на тѣхъ.

Това цвѣте е като рогъ, а устіе-то му кога е безводіе покрыено е съ еднѣ плочѣ отъ листъ, кога иде дѣждъ отваря ся; събира въ него около сто драма вода, коѣто ся увардя чиста и е полезна да угаси жаждѣ-тъ на животно или на челоуѣка въ врѣме на прѣвсходенъ пекъ. Тѣзи маймуна движима отъ приглетелность снабдила на благодѣтеля си волѣж и го избавила отъ жестока и болѣзненѣ смъртъ.

Челоуѣци-тъ обаче ковто сѣ много по-горни отъ маймуны-тъ споредъ умственно-то развитіе, има много отъ тѣхъ които сѣ по-долни отъ маймуны-тъ по признателность-тъ. Богъ, каго благодѣтель и добръ баща, дава ни изобилно хлѣбъ,

водж, въздухъ, видѣло, и всякакво природно благословеніе, и при това даде още и единородный-тъ свой Сынъ да умрѣ за грѣхове-тъ ни, а ный не само забравямы да му благодаримъ всякой день съ молитвъ, но го и прѣзирамы съ наше-то лошо поведеніе, и го злословимъ и хулимъ съ рѣчи.

Нека ся научимъ отъ маймунж-тъ да смы признателны не само къмъ человекы-тъ, но и къмъ Бога най-голѣмый-тъ благодѣтель на человекъ.

ШВЕЦЪ-ТЪ (*Шячь-тѣ*).

Така ся выка птица-та която съ голѣмо искусство прави гнѣздо-то си. На това име има много видове птицы, но ный ще кажемъ за единъ видъ които ся намѣрватъ въ Индіѣ и които сж досто-знамениты заради любопытный-тъ начинъ по който правятъ гнѣзда-та си.

Като избере една птица едно тънко клонче което е израснѣло изъ голѣмъ клонъ, приготвя единъ видъ конецъ и като остави двѣтъ страны на единъ отъ голѣмы-тъ листіе на клонче-то, зашива ги отъ върхъ-тъ до държкѣ-тъ на листъ-тъ, а вмѣсто иглж употребява джонкѣ-тъ (клювъ-тъ) си съ толкозь искусство, щото може да рече нѣкой че го е шила человекъска рѣка. А като стигне шевъ-тъ отъ половинѣ повече на листъ-тъ, шячь-тъ напълня вѣтрѣшность-тъ на листъ-тъ който е станѣлъ като фунія съсъ тънѣкъ и мекъ мѣхъ, и на него несе яйца-та си.

Често употребява два листа вмѣсто единъ, но тогазь е понужденъ да направи два шева, отъ които единый-тъ стига до държкы-тъ на два-та листа, за да е затворена съвсѣмъ задня-та страна на гнѣздо-то.

Съ този начинъ шячь-тъ прѣдупазя яйца-та и пилета-та си отъ многочетны-тъ видове на маймуны, катерицы и зми, които ся намѣрватъ въ теплы-тъ онѣзь мѣста, покрыты съ дръвья. Колко благъ и промыслителенъ ся види небесный-тъ нашъ Баща и за самы-тъ най малкъ и най слабы отъ създанія-та си които е обдарилъ съ инстинктическо искусство, чрѣзь което могатъ да ся прѣдупазватъ отъ многочетны-тъ си врагове и да ся наслаждаватъ отъ благости-тъ на живота, за който быхъ създадени!

ПРОТИВЪ МОЛЦЫ-ТЪ.

Една стара жена дала тѣзи рецетж на снахъ си, която бѣ поискала отъ нейж най добрѣ-тъ рецетж какъ да увардува вълнени-тъ си дрехы, постелкы, чергы и другы таквызи отъ молцы-тъ. Рецета-та бѣ извлечена отъ една ветхѣ книгѣ. "Недѣйте си събира съкровища на земѣ-тъ, дѣто молецъ и рѣжда ги разваля, и дѣто крадци подкопаватъ и крадѣтъ; но събирайте си съкровища на небе-то, дѣто ни молецъ, нито рѣжда ги разваля, и дѣто крадци ги не подкопаватъ нито крадѣтъ: Защото кадѣто е съкровище-то ви, тамо ще бѣде и сърдце-то ви."

Приспособяваніе-то на тѣзи рецетж бѣше много лесно: — Прѣгледайте сандѣцы-тъ си и долапы-тъ си, та извадѣте всичко що е не потрѣбно или не нужно, юрганы, чергы, постелкы, шалове, увехѣли дрехы, и пратѣте ги на сиромасы-тъ около васъ като една благоврѣ-менна помощь въ нуждѣ-тъ имъ. Нека ги земѣтъ вдовица-та и сирачета-та и да ся топлятъ съ тѣхъ, додѣ не ги сж испоѣли молцы-тъ.

Това ще бѣде по добрѣ отъ всички-тъ кыпарисови сандѣци, амфій, камфора и всички другы срѣдства които употребяватъ искусни-тъ домакыни за увардваніе на таквызи съкровища, и това ако правите съ единъ чистъ духъ на Християнско милосърдіе ще бѣде едно истинно благодѣваніе на бѣдны-тъ които примать, и ще привлече богато-то благословеніе отъ оногова който ни дава всички-тъ добры даванія.

Читателко, зима настанува, нощи-тъ сж вече студени, слѣдъ малко и сибѣтъ ще покрые земѣ-тъ. Нѣма ли въ махалѣ-тъ ви или въ градъ-тъ ви нѣкой достойни сиромаси, нѣкоя вдовица жена съ дребны дѣца които треперятъ отъ студъ? Нѣма ли между съсѣдкы-тъ ви нѣкоя стара баба която въ млади-тъ си години е имала доволно и е была въ добро състояніе а сега нѣма кой да ѣж нагледува?

Я прѣгледайте долапы-тъ си, та изровѣте тамъ нѣщо за облегченіе-то на тѣзи бѣдны. Колко и да е малко и ничтожно нѣщо, ще намѣрите мѣсто дѣто може за нѣщо добро да послужи. Чрѣзь това вы сами нѣма да станете сиромаси

нито дѣда-та ви ще останѣтъ гладны и голы. На мудрый-тъ една сама дума стига за напомнуваніе.

РАБОТА-ТА НА ХРИСТИАНИНА.

Нѣма истиненъ Христіанинъ, какво и да е положеніе-то му въ живота, высоко ли, долно ли, богатъ ли е той или сиромашъ, чернъ или бѣлъ, робъ или свободенъ, който нѣма особнѣ едни работѣ да върши въ тойзи свѣтъ. Всякой единъ щомъ става Христіанинъ, сирѣчь, щомъ съблича ветхий-тъ человекъ и облича ся въ новый-тъ, неговата особна работа като особенъ Христіанинъ поченва. Който наистиннѣ ся е обвърнѣлъ на Христа станѣлъ е нова тварь; всичко-то е прѣминѣло и ето, всичко станѣ ново. Новы желанія ся възбуждатъ въ душѣтъ му, и новы длѣжности му ся прѣдставятъ да ги изпълнява. Тази работа трѣба да ся върши, тѣзи длѣжности трѣба да ся изпълняватъ.

Повелѣніето “Идѣте работѣте въ лозіе-то ми,” е за всякой Христіанинъ, повелѣва ся на всички-тъ; отъ всички-тъ ся очакува работа; всички лѣжатъ подъ еднѣ строгѣ отговорности за изпълненіе-то на това повелѣніе.

Въ животъ-тъ на частный-тъ Христіанинъ колко повече работи и съ повече усърдіе ся труди въ свѣстно-то изпълняваніе на всякъ познатъ длѣжность, толкозь по силна и по свѣтла става въра-та му и толкозь по добръ ся извършва тази негова частна работа. Кой Христіанинъ има който не може още повече да стори за Христа отъ келкото до сега е сторилъ? Кой не може още по ревностно и по вѣрно да работи отъ колкото до сега е работилъ?

Христіанинъ-тъ ся напомнува да работи додѣ е день, защото иде нощъ когато никой не може да работи. Врѣмето ни когато можемъ да работимъ за Христа е само додѣ сме въ тойзи свѣтъ. Ако прѣзирамы това позволеніе, нощѣтъ на смърть иде когато не можемъ вече да работимъ, и каквыто смърть-та ны остави таквызь сѣдѣтъ ще ны намѣри, пригответи или непригответи.

Читателю! Свѣсти ся! Ставай отъ сънъ и поченвай высокъ-тъ работѣ на която тя е призовавъ Създателъ-тъ ти и Спасителъ-тъ ти. Златно-то врѣме бѣ-

га, и кратковрѣменный-тъ ти животъ бърза да ся свърши. Слънце-то ти скоро ще заиде. Какъ стои работа-та ти? Какво ще отговоришь на Господаря когато иска отъ тебе отчетъ за пары-тъ, за умственны-тъ силы, за душевны тѣ способности, за лично-то вліяніе съ което тя е дарилъ и многоцѣнны-тъ години които ти е далъ? Свѣсти ся!

САМОДОВОЛНОСТЪ.

Много злины, отъ които страдайтъ человекы-тъ, произлизатъ отъ нѣманіе на самодоволство и благодарность съ колкото иматъ. Человекы-тъ обыкновенно незадоволни съ онуй що иматъ утѣсняватъ ся и скърбятъ, защото не могатъ да иматъ повече и по-добро отъ онуй що иматъ.

Пише ся въ Исторіи-тъ че Сократъ философъ-тъ като минавалъ еднѣжъ прѣзъ пазарь-тъ, реклъ на онѣзъ що были съ него, “Колко нѣща има тукъ, които азъ не желѣжъ.”

Единъ священнопроповѣдникъ, който прималъ малкъ заплатѣ за трудъ-тъ си, ималъ обычай да ся глуми прѣдъ пріятелитѣ си и да казва: Не съмъ длѣженъ нищо. Не ми е длѣженъ никой нищо. “Нѣмамъ нищо. Не ми трѣбва нищо.”

Самозадоволный-тъ умъ намѣрва ся въ всегдашно пиришество. На таквъ, говори единъ мѣдрецъ, всяко смущеніе, всяко досажданіе, е като градъ който пада върхъ керамида-тъ на къщѣ въ която сѣди и ся весели.

колко е прискърбно нѣщо заглушвашето.

Да ли сте размыслили нѣкога малкы читатели, колко голѣмо лишеніе е да е нѣкой глухъ! Имате ли дядж или бабѣ глухъ; Не мина ли ви нѣкога прѣзъ умъ-тъ отъ колко нѣща ся лишава нѣкой, кога или не дочува, или е свѣсъмъ глухъ? Колко голѣмо удоволствіе пріима нѣкой отъ слушаніето! Колко благо и усладително е, да чува гласъ-тъ на родителитѣ, роднинитѣ и пріятелитѣ си и сладкы-тъ пѣнія на музикѣ-тъ.

Отъ всички-тъ тѣзи е лишенъ глухый-тъ. Сладко-то пѣніе на птици-тъ не ся чуе въ уши-тъ му. Звукъ-тъ на пріятелскы-тъ гласове не весели вече лице-то му. Колко тежко трѣбва да е на бѣдны-тъ глухы които сѣ ся упраж-

нявали въ работы-тѣ си и удовольствія-та на живота, да гледатъ само движенія-та и работы-тѣ на подобны-тѣ си, а да не могатъ да ся разговорятъ съ тѣхъ!

Но колко прискърбно и да е такова състояніе, синца ный, ако бждемъ живи да стигнемъ до старческый възрастъ, ще ны закачи това състояніе.

Помиѣте прочее това, млади читатели, и не ся докарвайте жестоко къмъ лишены-тѣ отъ тѣзи толкозъ высокъ божественнѣ дарбж на небеснаго нашего Баждж, и внимайте да не оставяте зло нѣщо да впази въ уши-тѣ ви та да осквернява сѣрдце-то ви и вы отчуждава отъ Бога, който трѣбва да захваща първо-то и най високо мѣсто въ сѣрдца-та ви.

ГНУ ИЛИ БИВОЛОГЛАВЪ КОНЬ.

Гну или рогатый-тѣ конь е животно мѣстно на Южнѣ и сѣвѣрнѣ Африкѣ. Въ първъ погледъ мѣчно е да каже нѣкой на що прилича повече, на конь или на биволь, или на едно животно което ся выка антелопѣ. Рога-та му покрыватъ горнѣ-тѣ странѣ на главѣ-тѣ, завѣргатъ ся на долу и прѣдъ лице-то, и послѣ ся възвиватъ гърбесто на горѣ и ставатъ най на край тънки и остри. Скоредъ рога-та прилича на нѣкои отъ биволы-тѣ. Въ гривѣ-тѣ и опашкѣ-тѣ прилича на конь и въ голени-тѣ на антелопы-тѣ. Гну е много бързоногъ и кога ся разсѣрди става много прѣмеждливъ. Има едно приказваніе което удостовѣрява, че храбрый-тѣ конь на Великаго Александра, който ся выка и говедоглавъ, былъ е животно отъ този видъ. Гнуй-тѣ ся укротява и испѣлня мѣсто-то на коня въ потрѣбы-тѣ на жители-тѣ на онѣзи страны дѣто ся намѣрва.

КОТОПАКСЪ.

Котопаксъ е най висока та огнидышаща планина на Андискы горы въ Южнѣ Америкѣ, и макаръ че е при Равноденника, върхъ-тѣ му е покрытъ съ вѣченъ снѣгъ, защото е 18,876 нозѣ высокъ, т. е. около три миля и половинѣ надъ морскѣ-тѣ повѣрхность.

Тази огнидышаща планина има изрыганія періодически (не вынагышны), които сж великолѣпны, но много пакти твърдѣ разрушителны.

На 1743 случило ся такова и пламыкѣ-тѣ възлѣзълъ 3,000 нозѣ високо, или

около половинѣ милѣ надъ устїе-то на жерло-то (душникѣ-тѣ). На 1,744 грѣмежѣ-тѣ на тѣзи огнидышащѣ планинѣ ся чуялъ 600 миля далечъ. сирѣчь повече отъ 200 часа.

На 4 Априлія 1768 количество-то на исхвърляемъ-тѣ пепель было толкозъ много, што помѣркнало слѣнце-то отъ заранѣ-тѣ до третій-тѣ часъ слѣдъ пладне. На 1803 слѣдъ цѣло двадесетгодишно прѣставаніе на всички-тѣ огнидышащы явленія, случило ся тутаксп едно трепетно изрыганіе, което ся виждало и въ самый-тѣ Тихый океанъ.

Когао помысли нѣкой тънкость-тѣ на земнѣ-тѣ корѣ която покрыва огненны-тѣ вещества които въображаватъ вѣтрѣшность-тѣ на водоземный-тѣ шарѣ, не може да ся не чуди на бескрайнѣ-тѣ благодѣ Божїи, и да не трепери като помысли за гнѣвъ-тѣ му.

ВОЛЬ-Тѣ МИСТНЫЙ.

Това животно прилича на воль и на овенъ, и заради дѣто испуща благовоніе отъ мискетѣ нарече ся мушкатный или мискетный.

Това животно обитава по сѣверны-тѣ страны на Сѣвернѣ Америкѣ и е по единъ начинъ и говедо и овца; а голѣмо е колкото двѣгодишны юницы и до два лакти и половина дълго, и тежко до 250 омы. Рога-та му изникнуватъ много широко изъ главѣ-тѣ му и растѣтъ на горѣ, послѣ ся завиватъ на долу и пакъ ся възвиватъ на горѣ и въображаватъ съ възвиваніе-то единъ остръ жгълъ (кюше) и къмъ край-тѣ ставатъ тънки и свѣршватъ на шилесты.

Това животно е покрыто ввредѣ съ дългѣ и тънкѣ вълнѣ която слиза до нозѣ-тѣ му, и дава му подобіе на овцѣ. Бързо е и нестрахливо и напада ловцы-тѣ безъ страхъ когао го утѣсняватъ. Възлиза по стрѣмны мѣста и тича лесно и искусно върху скалы-тѣ както козы-тѣ.

Месо-то му е крѣхко и сладко, освѣнъ кога ся гони, и го ядѣтъ съ голѣмѣ охотѣ Ескыми тѣ Туземци. Едно само балсамосано за пробѣ намѣрва ся въ музей-тѣ на Филадельфіи отъ това дивно животно дарувано отъ прочутый-тѣ обходитель по сѣверный-тѣ полѣ докторъ Кейпъ. Намѣрвали сж ся обаче окаменени отъ това животно въ разны страны на Сѣвернѣ Америкѣ.

СТИХОТВОРЕНИЕ.

МИЛОСТЬ-ТА ХРИСТОВА.

1 Ста-ни, Ста-ни, ду-ше мо-я, И въз-вы-си на ра-дость гласъ

Съсь си — лж-тж си пѣй хва-лж, Пѣй ми-лостъ-тж на твой-тж Спасъ.

Пѣй ми-лостъ-тж, Пѣй ми-лостъ-тж, Пѣй ми-лостъ-тж, на твой-тж Спасъ.

1

Стани, стани, душе моя,
И възвыси на радость гласъ ;
Съсь силж-тж си пѣй хвалж ;
Пѣй милость-тж на твой-тж Спасъ.

2

Азъ бѣхъ съсыпанъ чрѣзь грѣхъ-тж ;
Обаче Той мя възлюби,
И отъ губителный-тж пжть
Чрѣзь милость-тж си избави.

3

Когда мя е скърбъ и печаль
Кат' облакъ чернъ покрывала,

На помощъ Той мя е прѣдсталъ
И милость-та му съ мень была.

4

Когда съ невѣрно си сърдце
Отъ Него бѣхъ ся уклонилъ,
Той съ благость все мя спираше,
Той съ милость все ми е простилъ.

5

Когда свършж тойзи пжть
И стигжх на Юрданскый брѣгъ
Да пѣжх съ радость и при смъртъ
Че милость-та Му е во вѣкъ.